

Ігор Ігорович ЮХИМЕНКО

Аспірант кафедри міжнародних відносин,
Дніпровський національний університет
імені Олеса Гончара,
пр. Гагаріна 72, Дніпро, 49010, Україна

E-mail: Ingwar.a.f@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4237-4997>

УДК 327.56

Ihor YUKHYMENKO

Ph.D. student of the International
Relations Department,
Oles Honchar Dnipro National University,
Gagarin Ave., 72, Dnipro, 49010, Ukraine

АСИМЕТРИЧНА ДИПЛОМАТІЯ

ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ПІВНІЧНОЇ КОРЕЇ

Received 13 June 2023; revised 05 July 2023; accepted 11 July 2023

DOI: 10.15421/352323

Анотація

Дослідження присвячено розгляду асиметричної дипломатії як засобу зовнішньої політики Північної Кореї. Методологічною призмою дослідження є технологічний підхід. Автор доводить, що використання потенціалу асиметричної дипломатії є однією із провідних технологій зовнішньої політики Північної Кореї. Асиметрична дипломатія надто важлива для виживання цієї країни на сучасному етапі, оскільки дозволяє вигравати у великих держав, витрачаючи незначні ресурси. Асиметрична дипломатія Північної Кореї як одна із її провідних зовнішньополітичних технологій демонструє, що її керівництво діє як раціональний актор. В основі асиметричної дипломатії КНДР закладена ідея обману. Як зовнішньополітична технологія вона спрямована на серйозні психологічні наслідки, такі як шок або плутанина, які впливають на ініціативу, свободу дій або волю суперника. Асиметрична дипломатія націлена не на досягнення миру, а на використання бажання інших держав його досягнути за будь-яку ціну. У результаті, ціна, сплачена за такої мир суб'єктом асиметричної дипломатії завжди буде незначною порівняно з ціною, яку вимушена буде сплатити інша сторона. Асиметричну дипломатію КНДР слід розглядати як свого роду гібридну війну проти США, їх союзників, а також тих країн, які заважають досягненню нею стратегічної мети Північної Кореї на міжнародній арені. Асиметрична дипломатія КНДР включає знищення єдності, послідовності та систематичності політики міжнародної спільноти щодо неї. Будь-яку єдність та послідовність Північна Корея розбиває за допомогою своїх тактичних союзників у міжнародних організаціях, насамперед Китаю та Росії. При цьому, асиметрична дипломатія КНДР передбачає ігнорування будь-яких заборон та санкцій з боку світового співтовариства та легітимацію реалізації своєї зовнішньополітичної стратегії. Однією із важливих передумов здійснення КНДР асиметричної дипломатії є її пропаганда, яка легітимізує логіку та інструментарій асиметричної дипломатії як гідну відповідь на «ворожість» міжнародної спільноти. Разом з тим, ворожа пропаганда КНДР на міжнародній арені є складовою асиметричної дипломатії, що включає розповсюдження панічних настроїв, дезінформації, відволікання уваги світової громадськості від справжніх цілей Північної Кореї.

Ключові слова: *технології, асиметрична дипломатія, безпека, пропаганда, Північна Корея, міжнародні відносини.*

ASYMMETRIC DIPLOMACY AS A TECHNOLOGY OF NORTH KOREA'S FOREIGN POLICY

Abstract

The study is devoted to the consideration of asymmetric diplomacy as a means of North Korea's foreign policy. The methodological prism of the study is the technological approach. The author proves that the use of the potential of asymmetric diplomacy is one of the leading technologies of North Korea's foreign policy. Asymmetric diplomacy is extremely important for the survival of this country at the present stage, as it allows it to win against great powers by spending little resources. North Korea's asymmetric diplomacy as one of its leading foreign policy technologies demonstrates that its leadership acts as a rational actor. The idea of deception is at the heart of North Korea's asymmetric diplomacy. As a foreign policy technology, it is aimed

at serious psychological consequences, such as shock or confusion, which affect the initiative, freedom of action or will of the opponent. Asymmetric diplomacy is not aimed at achieving peace, but at exploiting the desire of other states to achieve it at any cost. As a result, the price paid for such peace by the subject of asymmetric diplomacy will always be insignificant compared to the price the other side will have to pay. The DPRK's asymmetric diplomacy should be viewed as a kind of hybrid war against the United States, its allies, and those countries that interfere with North Korea's strategic goals in the international arena. The DPRK's asymmetric diplomacy includes the destruction of the unity, consistency, and systematic nature of the international community's policy toward it. Any unity and consistency are broken by North Korea with the help of its tactical allies in international organizations, primarily China and Russia. At the same time, the DPRK's asymmetric diplomacy involves ignoring any bans and sanctions imposed by the international community and legitimizing the implementation of its foreign policy strategy. One of the important prerequisites for the DPRK's asymmetric diplomacy is its propaganda, which legitimizes the logic and tools of asymmetric diplomacy as a worthy response to the "hostility" of the international community. At the same time, the DPRK's hostile propaganda in the international arena is a component of asymmetric diplomacy, including spreading panic, disinformation, and distracting the world's attention from North Korea's true goals.

Keywords: *technologies, asymmetric diplomacy, security, propaganda, North Korea, international relations.*

Постановка проблеми.

Асиметрична дипломатія є однією із потужних зовнішньополітичних технологій Корейської Народно-Демократичної Республіки (далі – КНДР). Асиметричність означає нестандартність, оригінальність та дешевизну. Дипломатія як форма комунікація – це завжди діалог, який може мати результат, корисний або однієї із сторін, або двом та більше сторонам одночасно. Асиметрична дипломатія – це стратегічна комунікація слабкої сторони, націлена на результат через використання більш дешевих та менш затратних засобів. У силу цієї особливості, асиметрична дипломатія є технологією. Як відомо, технологія – це будь-який ефективний засіб. Розглядаючи дипломатію як комунікацію, слід інтерпретувати її широко, як будь-яку зовнішньополітичну комунікацію держави на міжнародній арені з метою реалізації її національних інтересів. Асиметрична дипломатія КНДР включає безліч інструментів та механізмів, які в сукупності успішно вирішують її зовнішньополітичні завдання. Актуальність даного дослідження полягає в тому, що дозволяє пролити світло на те, чим обумовлюється нестандартна поведінка Північної Кореї на міжнародній арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останніми публікаціями, присвяченими асиметричній дипломатії КНДР, з певною до-

лею умовності можна вважати роботи К.Гауза [Gause 2021], Й.Лі, [Lee 2021], Е.Екмекціоглу [Ekmektsioglou, & Lee 2022], С.Хана [Han 2004], М.Кіма [Kim 2022], Е.Тана, Дж.Парка [Tan & Park 2020] та М.Річі [Richey 2019]. Згадані автори намагаються реконструвати в своїх працях особливості дипломатії Північної Кореї на міжнародній арені, виокремлюють деякі елементи механізму асиметричної дипломатії, але не дають цілісної картини цього явища.

Широкий контекст зовнішньої політики Північної Кореї дозволили розкрити праці У.Чжана [Zhang 2018] та Л.Кайсової [Caisova 2019]. Наукові розробки цих авторів важливі для розуміння витоків та змісту цієї політики, а також її ціннісні та технологічні виміри.

Виходячи з вищезазначеного, **метою роботи** є визначити особливості асиметричної дипломатії як однієї із провідних зовнішньополітичних технологій Північної Кореї.

Методологія дослідження.

Методологічний арсенал осмислення зовнішньої політики Північної Кореї в своїй основі складає технологічний підхід. Завдяки цьому підходу є фундаментальна евристична можливість аналізувати політику держави на міжнародній арені в практично-прикладному аспекті та, одночасно, визначати ефективність її зовнішньополітичного інструментарію. Доцільність та релевантність використання

технологічного підходу як методологічного засобу в політологічних та міжнародних дослідженнях обґрунтовані у низці публікацій О.Ю.Висоцького [Висоцький 2012; 2016; 2017; 2018]. Ці публікації склали методологічну базу нашого дослідження.

Виклад основного матеріалу.

Асиметрична дипломатія вельми важлива для виживання Північної Кореї на сучасному етапі. З одного боку, вона без перебільшення робить КНДР державою, яка є загрозою світовій безпеці та, можливо внаслідок цього, займає чільне місце у зовнішній політиці США, Китаю, Росії та Японії. З іншого боку, асиметрична дипломатія дозволяє вигравати у великих держав, витрачаючи незначні ресурси.

Одним із характерних прикладів асиметричної дипломатії Північної Кореї є її відверто проросійська позиція під час повномасштабної Російсько-Української війни. Так, КНДР на Генасамблеї ООН голосувала проти всіх резолюцій, які засуджували російські дії в Україні. Крім того, Північна Корея стала другою після Сирії країною, яка офіційно визнала «днр» і «лнр». Взамін РФ в Раді Безпеки ООН використовуючи право вето, блокує резолюції, що вводять додаткові санкції проти КНДР. До речі, таку ж позицію займає Китай, у відношенні якого КНДР також застосовує асиметричну дипломатію.

У результаті асиметричного дипломатичного обміну між КНДР та РФ перша отримує істотну матеріальну користь, фактично нічого не витрачаючи. Визнаючи «незалежність» маріонеткових «днр» та «лнр» та виступаючи з заявами в ООН, Північна Корея робить символічні жести, які є приємними РФ, але нічого не варті КНДР. У відповідь Росія блокує дії ООН та інших міжнародних організацій, які могли б завдати Північній Кореї істотної матеріальної шкоди. Отже, чисто символічна підтримка обмінюється на підтримку, в якій є істотна матеріальна складова.

Переговори зі США та іншими представниками міжнародної спільноти щодо північнокорейської ядерної зброї також є частиною асиметричної дипломатії КНДР. Її денуклеаризація малоімовірна, оскільки керівництво країни розглядає ядерну зброю як гарантію

виживання. У таких умовах єдиною реалістичною метою Сполучених Штатів та міжнародної спільноти в цілому є контроль над озброєннями. Існують способи винагороди для Північної Кореї за її готовність обмежити свої ядерні та ракетні програми. Це зняття санкцій, економічна допомога та субсидовані інвестиції. Проте виходячи з принципів асиметричної дипломатії, КНДР не піде на велику угоду, пропонуючи невеликі, поступові кроки, за кожен із яких північнокорейське керівництво буде вимагати максимальної компенсації [Lankov 2021].

Істотне погіршення американо-китайських відносин дало благодатний ґрунт Північній Кореї для здійснення асиметричної дипломатії у відношенні до Китаю. У результаті, КНР переглянула своє двоїсте ставлення до КНДР. З одного боку, китайці бачили в Північній Кореї важливий стратегічний буфер, що дає змогу тримати на відстані американські бази в південній частині Корейського півострова. З іншого боку, керівництво Китаю було роздратовано північнокорейською ядерною програмою, яка підриває режим нерозповсюдження. В останні роки Китай відмовився від колишньої подвійності у ставленні до Північної Кореї та відкрив широкий шлях для здійснення нею успішної асиметричної дипломатії. Справа в тому, що в умовах протистояння зі США цінність Північної Кореї як геостратегічного буфера різко зросла, тож китайське керівництво тепер готове закрити очі на багато дій КНДР. Китаю Північна Корея потрібна як буфер, тому що Південна Корея - це країна, більш ніж повністю залежна від США. В умовах того, що західні країни вдаються до стратегії оточення КНР ворожими або нестабільними державами, Китаю необхідні контрзаходи, йому потрібно створити навколо себе пояс дружніх і залежних від нього держав. Тому керівництво КНР зацікавлено в недопущенні того, щоб у Північній Кореї сталася серйозна політична криза. Китаю не потрібні там ні революція, ні громадянська війна, ні - найголовніше - об'єднання з Південною Кореєю під егідою Сеула. Китаю потрібне збереження статус-кво, і за це Пекін готовий платити. Так, Китай вирішив поста-

чати КНДР достатню кількість товарів для підтримки внутрішньополітичної стабільності. Наприкінці вересня 2022 року Китай досяг угоди з Північною Кореєю про відновлення залізничних перевезень між двома країнами, переважно медикаментів, продуктів харчування та добрив [Lee 2023]. Загальний обсяг експорту Китаю до Північної Кореї у 2022 році збільшився більш ніж утричі порівняно з попереднім роком. Китайські поставки до Північної Кореї зросли на 247,5% в річному обчисленні до \$894 млн. Основними статтями експорту у вартісному вираженні були соєва олія, гумові шини, цукровий пісок, тютюн і ліки [China's exports 2023].

Важливою складовою, простором розгортання та передумовою здійснення асиметричної дипломатії КНДР на світовій арені виступає використання кіберпростору. Протягом останнього десятиліття Північна Корея розширювала свої кібернетичні можливості разом зі своїми програмами ядерної зброї і балістичних ракет, щоб компенсувати свою стратегічну неповноцінність. Продиктовані необхідністю забезпечити свободу дій у стратегічному середовищі супротивника, кібернетичні та інформаційні операції Північної Кореї надали Пхеньяну низку відносно недорогих асиметричних можливостей для демонстрації сили без будь-яких видимих військових зобов'язань. Використання кіберпростору зміцнило легітимність правління північнокорейського лідера Кім Чен Ина, залучивши сотні мільйонів доларів на підтримку режиму і його ядерної та балістичної ракетних програм, і, зрештою, дозволило Пхеньяну ефективно протистояти більш жорстким економічним санкціям [Sanger, et al. 2017]. Північна Корея має змогу зараз атакувати критично важливі об'єкти інфраструктури інших держав, а також приватні корпорації та банки з різних політичних мотивів, включаючи помсту, примус, прихований збір розвідувальних даних, а також все частіше - з метою отримання незаконної фінансової вигоди для обходу більш жорстких міжнародних санкцій і отримання іноземної валюти. Кіберпотужності також дають Північній Кореї доступ до інформації про нові технології, такі як електронна мікроміні-

атюризація, адитивне виробництво, штучний інтелект, космічний потенціал і безпілотні системи, які можуть бути використані у майбутньому військовому розвитку Північної Кореї. Отже, КНДР ефективно розвинула свої кібертактику, кібернетичні методи і процедури у кібернетичну зброю масового ураження (ЗМУ), доповнивши свій зростаючий ядерний арсенал зброї масового знищення (ЗМЗ) в рамках єдиної асиметричної політичної стратегії, спрямованої на те, щоб змусити Сполучені Штати і міжнародне співтовариство визнати суверенітет і легітимність Північної Кореї під керівництвом Кім Чен Ина. Як відомо, Кім Чен Ин заявив у 2013 році: «Кібервійна, разом з ядерною зброєю і ракетами, є «універсальним мечем», який гарантує здатність наших військових наносити безперервні удари» [Kim 2013].

Асиметрична дипломатія Північної Кореї як одна із її провідних зовнішньополітичних технологій демонструє, що її керівництво діє як раціональний актор. Проте інтерпретація зовнішньої політики КНДР як ірраціональної базується на нерозумінні, що є теоретичною основою північнокорейських асиметричних дій на міжнародній арені. На думку М.Тасіка, це ідеї Сун Цзи та його концепція війни як обману [Tasic 2019: 57]. Іншими словами, в основі асиметричної дипломатії КНДР закладена ідея обману. Як зовнішньополітична технологія вона спрямована на серйозні психологічні наслідки, такі як шок або плутанина, які впливають на ініціативу, свободу дій або волю суперника. Асиметрична дипломатія націлена не на досягнення миру, а на використання бажання інших держав його досягнути за будь-яку ціну. У результаті, ціна, сплачена за такої мир суб'єктом асиметричної дипломатії завжди буде незначною порівняно з ціною, яку вимушена буде сплатити інша сторона. Асиметричну дипломатію КНДР слід розглядати як свого роду гібридну війну проти США, їх союзників, а також тих країн, які заважають досягненню нею стратегічної мети Північної Кореї на міжнародній арені. Як відомо, кінцевою стратегічною метою КНДР є об'єднання Кореї лише на її умовах [Pinkston 2008: 2]. Безумовно, до країн, що

заважають, відноситься також Китай, оскільки він не зацікавлений в зміні стану справ на Корейському півострові.

Асиметрична дипломатія КНДР включає знищення єдності, послідовності та систематичності політики міжнародної спільноти щодо неї. Будь-яку єдність та послідовність Північна Корея розбиває за допомогою своїх тактичних союзників у міжнародних організаціях, насамперед Китаю та Росії. При цьому, асиметрична дипломатія КНДР передбачає ігнорування будь-яких заборон та санкцій з боку світового співтовариства та легітимацію реалізації своєї зовнішньополітичної стратегії.

Так, 31 травня 2023 року КНДР здійснила невдалу спробу запуску військового розвідувального супутника зі станції запуску супутників Сохе. Ракета зазнала аварії біля західного узбережжя Корейського півострова внаслідок втрати тяги після відділення її першої та другої ступені. Пхеньян пояснив невдачу запуску низькою надійністю невстановленої рухової системи нового типу і палива, а його офіційні ЗМІ оголосили про повторний запуск якомога швидше [Briefing Security Council 2023]. Розробка військового розвідувального супутника, запуск якого 31 травня виявився невдалим, була частиною п'ятирічного плану військового розвитку КНДР, який вона оприлюднила в січні 2021 року, задовго до відновлення військових навчань в регіоні. Відповідно до цього плану Пхеньян значно збільшив свої ракетні випробування в 2022 і 2023 роках, здійснивши понад 80 запусків з використанням технології балістичних ракет. Керівництво Північної Кореї охарактеризувало ці запуски як пов'язані з системами, що виконують функції ядерної зброї, і продовжувало посилятися на можливе застосування ядерної зброї [Briefing Security Council 2023].

Представник Китаю у Раді Безпеки ООН Ген Шуан у відповідь на запуск КНДР військового розвідувального супутника 31 травня 2023 року замість засудження, відповідно до прямої заборони Ради Безпеки ООН для Північної Кореї проводити будь-які запуски з використанням технології балістичних ракет, фактично звинуватив у

цьому США [Briefing Security Council 2023]. За його словами, «законні побоювання Корейської Народно-Демократичної Республіки щодо безпеки залишалися невіршеними. Ситуація між Корейською Народно-Демократичною Республікою і Сполученими Штатами потрапила в дивне коло, яке включає діалог, а потім напруженість. У минулому були часи, коли Корейська Народно-Демократична Республіка взаємодіяла зі Сполученими Штатами. Проте Сполучені Штати не дотрималися домовленостей і повернулися до застосування санкцій і тиску, втративши можливість вирішити проблему. Сполучені Штати продовжили свою військову діяльність на півострові, що створило там напруженість і підірвало безпеку в регіоні. Місяць тому, прийнявши Вашингтонську декларацію, Сполучені Штати вирішили направити стратегічні підводні човни на півострів. Це зумовлено їх геополітичними інтересами. Такі дії США є провокаційними і сприяють нагнітання напруженості [Briefing Security Council 2023].

Як бачимо, асиметрична дипломатія КНДР щодо Китаю привела до легітимації з боку останньої її зовнішньополітичної стратегії безпеки. Такий же вплив асиметрична дипломатія Північної Кореї має на РФ. Представниця Росії в Раді Безпеки ООН А.Євстігнєєва пішла далі, звинувативши крім США у зростанні напруженості у Північно-Східній Азії також Республіку Корея та Японію. За її словами, «першопричиною розкручування спіралі напруженості є прагнення США та їх союзників посилити тиск на Корейську Народно-Демократичну Республіку за допомогою так званого «розширеного стримування» [Briefing Security Council... 2023]. Крім того, представниця РФ засудила політику посилення санкційного тиску у відношенні КНДР [Briefing Security Council... 2023].

США в особі свого представника в Раді Безпеки ООН Роберта Вуда виступили як проти легітимації дій КНДР, так і позиції суб'єктів такої легітимації на міжнародній арені, фактично основних об'єктів північнокорейської асиметричної дипломатії – КНР та РФ [Briefing Security Council 2023].

Засуджуючи політику КНДР, низку інструментів її асиметричної дипломатії у відношенні світового співтовариства докладно описав представник Албанії у Раді Безпеки ООН Феріт Ходжа. Він вказав на те, що КНДР йде шляхом провокацій, дестабілізації та ескалації, порушує численні резолюції Ради Безпеки, нехтує ООН, встановленими нормами та правилами, демонструє зневагу та презирство до них, ігнорує голоси більшості держав світу, тому що відчуває захищеність [Briefing Security Council 2023].

Тут слід відзначити, що асиметрична дипломатія – це, безумовно, зовнішньополітична технологія невеликої держави. Проте вона передбачає опору на власні сили, забезпечення захищеності та виживання навіть в умовах міжнародної ізоляції. Політика навіть великих країн до держави, що здійснює асиметричну дипломатію, не завжди може бути успішною, навіть при великій мірі їх гнучкості та поступливості. Це здається парадоксальним на перший погляд, адже великі країни мають набагато більше ресурсів та можливостей, порівняно з невеликою державою. Проте парадоксу немає, оскільки асиметрична дипломатія передбачає нерівноцінний обмін, використовуючи весь спектр гібридних прийомів, вивертів, помилок комунікації, недомовок, замовчувань, які завжди будуть трактуватися на користь суб'єкта асиметричної дипломатії. Результатом асиметричної дипломатії завжди є більший вигреш однієї сторони, а досягнуті в її рамках домовленості не є стійкими.

Дієвості та легітимності асиметричної дипломатії надає також те, що її суб'єкт практично завжди намагається інтерпретувати себе як жертву, що обороняється або прагне вижити, а інші сторони – визначає як агресорів, що намагаються його знищити. Асиметрична дипломатія таким чином використовує дилему безпеки. Ряд вчених вже помітили використання дилеми безпеки Північною Кореєю [Tan, Park 2020; Ekmektsioglou, Lee 2022; Han, Richey 2023], але не завжди дослідники та аналітики розуміють, що вона використовується як передумова здійснення асиметричної дипломатії.

Асиметрична дипломатія КНДР щодо

США не мала поки що відчутних результатів, хоча передумови для того, щоб американська політика змінилася у відношенні Північної Кореї, безумовно, склалися. Постійні та наростаючі загрози стабільності на Корейському півострові є викликом для зовнішньої політики США. Їх традиційний інструментарій до держави, яка використовує асиметричну дипломатію, не спрацьовує. Стимування та примус не досягають цілей у відношенні Північної Кореї. Це пов'язано з тим, що для КНДР на карті стоять інтереси виживання. Тому вона не буде ними поступатися, а навпаки буде прагнути отримати більше, ніж віддати, вважаючи це військовою добичею та використанням слабкостей супротивника. Обмежений вплив США на Північну Корею зумовлений чотирма основними причинами: 1) конфлікт інтересів між слабшою державою (Північною Кореєю) і сильнішою державою (США), 2) розбіжності між двома державами щодо відносної цінності ядерної програми Північної Кореї, 3) задоволеність чи незадоволеність статус-кво і 4) страх Північної Кореї стати ще слабшою, якщо статус-кво збережеться [Gause 2021].

Тут повстає питання, як домінуючі держави можуть відповідати на асиметричну дипломатію ворожих слабких держав, які не схильні йти на симетричні компроміси та використовують нарощування загроз регіональній та світовій безпеці для посилення вимог та досягнення своїх цілей на міжнародній арені? Парадоксальним чином протидією асиметричній дипломатії може стати лише симетрична дипломатія. Така дипломатія у відношенні до КНДР має, зокрема, включати, по-перше, агресивну політику в сфері кібербезпеки, спрямовану на звуження кіберзагроз з боку Північної Кореї; по-друге, активізацію здійснюваної США зовнішньополітичної технології двосторонніх альянсів у Північно-Східній Азії; по-третє, впровадження вторинних санкцій проти Китаю та РФ за співробітництво з КНДР; по-четверте, створення щита безпеки навколо Північної Кореї через посилення військових можливостей Республіки Корея та Японії. Симетрична дипломатія передбачає рівнозначну та своєчасну відповідь

на будь-який захід асиметричної дипломатії КНДР. Одночасно Північній Кореї має бути запропонована Дорожня карта денуклеаризації зі зняттям всіх санкцій та нормалізації відносин зі світовою спільнотою під егідою ООН, а також концепція об'єднання двох Кореї, що включала б реальні інтеграційні механізми.

Зауважимо, що однією із важливих передумов здійснення КНДР асиметричної дипломатії є її пропаганда, яка легітимізує логіку та інструментарій асиметричної дипломатії як гідну відповідь на «ворожість» міжнародної спільноти. Як відомо, сутністю пропаганди є постійний процес конструювання та інтенсифікації переконливих та мобілізуючих для людей значень з метою забезпечення перемоги одних політичних сил над іншими у процесах змагання за владу, прийняття важливих рішень та реалізації інтересів міжнародних гравців на світовій арені [Vysotskyi, Pavlov 2020]. Пропаганда є своєрідною пасткою як для її суб'єктів, так і реципієнтів. Особливо це твердження стосується пропаганди північнокорейського режиму. Як зауважує Мейсон Річі, основним ризиком небажаної ескалації конфлікту з Північною Кореєю є потенційна надмірна самовпевненість з боку пхеньянського режиму, який може вважати, що його рудиментарний ядерний потенціал може дозволити йому діяти безкарно по відношенню до інших держав [Richey 2019: 28]. Разом з тим відзначимо, що ворожа пропаганда КНДР на міжнародній арені є складовою асиметричної дипломатії. Як її складова, така пропаганда націлена на розповсюдження панічних настроїв, дезінформації, відволікання уваги світової громадськості від справжніх цілей Північної Кореї [Richey 2019: 28].

Висновки.

Отже, асиметрична дипломатія є провідною зовнішньополітичною технологією Північної Кореї. Вона надто важлива для виживання цієї країни на сучасному етапі, оскільки дозволяє вигравати у великих держав, витрачаючи незначні ресурси. Істотне погіршення американо-китайських відносин дало благодатний ґрунт Північній Кореї для здійснення асиметричної дипломатії у відношенні до Китаю. В умовах

того, що західні країни вдаються до стратегії оточення КНР ворожими або нестабільними державами, Китаю необхідні контрзаходи, йому потрібно створити навколо себе пояс дружніх і залежних від нього держав. Тому керівництво КНР зацікавлено в недопущенні того, щоб у Північній Кореї сталася серйозна політична криза, що зумовило постачання КНДР достатньої кількості товарів для підтримки внутрішньополітичної стабільності. Важливою складовою, простором розгортання та передумовою здійснення асиметричної дипломатії КНДР на світовій арені виступає використання кіберпростору. Протягом останнього десятиліття Північна Корея розширювала свої кібернетичні можливості разом зі своїми програмами ядерної зброї і балістичних ракет, щоб компенсувати свою стратегічну неповноцінність. Продиктовані необхідністю забезпечити свободу дій у стратегічному середовищі супротивника, кібернетичні та інформаційні операції Північної Кореї надали Пхеньяну низку відносно недорогих асиметричних можливостей для демонстрації сили без будь-яких видимих військових зобов'язань. Асиметрична дипломатія Північної Кореї як одна із її провідних зовнішньополітичних технологій демонструє, що її керівництво діє як раціональний актор. В основі асиметричної дипломатії КНДР закладена ідея обману. Як зовнішньополітична технологія вона спрямована на серйозні психологічні наслідки, такі як шок або плутанина, які впливають на ініціативу, свободу дій або волю суперника. Асиметрична дипломатія націлена не на досягнення миру, а на використання бажання інших держав його досягнути за будь-яку ціну. У результаті, ціна, сплачена за такої мир суб'єктом асиметричної дипломатії завжди буде незначною порівняно з ціною, яку вимушена буде сплатити інша сторона. Асиметричну дипломатію КНДР слід розглядати як свого роду гібридну війну проти США, їх союзників, а також тих країн, які заважають досягненню нею стратегічної мети Північної Кореї на міжнародній арені. Асиметрична дипломатія КНДР включає знищення єдності, послідовності

та систематичності політики міжнародної спільноти щодо неї. Будь-яку єдність та послідовність Північна Корея розбиває за допомогою своїх тактичних союзників у міжнародних організаціях, насамперед Китаю та Росії. При цьому, асиметрична дипломатія КНДР передбачає ігнорування будь-яких заборон та санкцій з боку світового співтовариства та легітимацію реалізації своєї зовнішньополітичної стратегії. Асиметрична дипломатія КНДР щодо США не мала наразі відчутних результатів, хоча передумови для того, щоб американська політика змінилася у відношенні Північної Кореї склалися. Постійні та наростаючі загрози стабільності на Корейському півострові є викликом для зовнішньої політики США. Протидією асиметричній дипломатії може стати лише симетрична дипломатія. Симетрична дипломатія передбачає рівнозначну та

своєчасну відповідь на будь-який захід асиметричної дипломатії КНДР. Одночасно Північній Кореї має бути запропонована Дорожня карта денуклеаризації зі зняттям всіх санкцій та нормалізації відносин зі світовою спільнотою під егідою ООН, а також концепція об'єднання двох Кореї, що включала б реальні інтеграційні механізми. Однією із важливих передумов здійснення КНДР асиметричної дипломатії є її пропаганда, яка легітимуює логіку та інструментарій асиметричної дипломатії як гідну відповідь на «ворожість» міжнародної спільноти. Разом з тим, ворожа пропаганда КНДР на міжнародній арені є складовою асиметричної дипломатії, що включає розповсюдження панічних настроїв, дезінформації, відволікання уваги світової громадськості від справжніх цілей Північної Кореї.

Бібліографічні посилання / References

- Briefing Security Council on Democratic People's Republic of Korea's Failed Launch, Senior Official Stresses Diplomacy 'the Only Way Forward'. (2023). *UN Security Council*. 9336th Meeting (pm) SC/15304. June 2. Retrieved June 5, 2023 from <https://press.un.org/en/2023/sc15304.doc.htm>
- Caisova, L. (2019). *North Korea's foreign policy: the DPRK's part on the international scene and its audiences*. London; New York: Routledge/Taylor & Francis Group.
- China's exports to North Korea more than tripled in 2022. (2023). *Reuters*. Retrieved April 17, 2023 from <https://www.reuters.com/markets/asia/chinas-exports-north-korea-more-than-tripled-2022-2023-01-20>
- Ekmektsioglou, E. & Lee, J.Y. (2022). North Korea, missile defense, and US-China security dilemma. *Pacific Review*, 35(4), 587-616. <https://doi.org/10.1080/09512748.2020.1862285>
- Gause, K.E. (2021). *North Korea: a case study of asymmetric relations*. Retrieved April 28, 2023 from <https://www.cna.org/reports/2021/10/COP-2021-U-030765-Final.pdf>
- Han, S. (2004). Alliance fatigue amid asymmetrical interdependence: Sino-North Korean relations in flux. *Korean journal of defense analysis*, 16(1), 155-179. <https://doi.org/10.1080/10163270409464060>
- Han, S., Richey, M. (2023). North Korea in 2022 Mostly the Same, but More. *Asian Survey*, 63(2), 235-246. <https://doi.org/10.1525/as.2023.63.2.235>
- Kim, H. (2013). Kim Jong-Un Says 'Cyber Warfare Is an All-Powerful Tool,' Utilizes It as One of Three Major Means of Warfare. *JoongAng Ilbo*. Retrieved May 5, 2023 from <http://nk.joins.com/news/view.asp?aid=12640100>
- Kim, M.H. (2022). North Korea's Cyber Capabilities and Their Implications for International Security. *Sustainability*, 14(3), 1744. <https://doi.org/10.3390/su14031744>
- Lankov, A. (2021). The Perspective from Pyongyang: Limits of Compromise. *Survival*, 63(6), 107-118. <https://doi.org/10.1080/00396338.2021.2006447>
- Lee, S. (2023). North Korea Needs More International Partners to Weather Its Food Crisis. *The Diplomat*. Retrieved June 5, 2023 from <https://thediplomat.com/2023/02/north-korea-needs-more-international-partners-to-weather-its-food-crisis>
- Lee, Y. (2021). Why China Has Supported North Korea: An Asymmetrical Dependent Relationship between China and North Korea from 1995 to 2016. *Korean journal of defense analysis*, 33(4), 715-733. <https://doi.org/10.22883/kjda.2021.33.4.008>
- Pinkston, D.A. (2008). The North Korean Ballistic Missile Program. *Strategic Studies Institute*. Retrieved June

- 10, 2023 from <https://publications.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/2022/11/1937.pdf>
- Richey, M. (2019). Cheap talk, costly talk, crazy talk: patterns in North Korea's English language propaganda. *Pacific Review*, 32(4), 537-571. <https://doi.org/10.1080/09512748.2018.1488763>
- Sanger, D., Kirkpatrick, D., & Perloth, N. (2017). The World Once Laughed at North Korean Cyberpower. No More. *New York Times*, October 15. Retrieved June 1, 2023 from <https://www.nytimes.com/2017/10/15/world/asia/north-korea-hacking-cyber-sony.html>
- Tan, E., & Park, J.J. (2020). The US-North Korean asymmetrical security dilemma: Past the point of nuclear no return? *International area studies review*. 23(2), 194-209. <https://doi.org/10.1177/2233865920918508>
- Tasic, M. (2019). Northwest Pacific - Exploring North Korea's Asymmetric Military Strategy. *Naval War College Review*, 72(4), 53-71. Retrieved June 5, 2023 from <https://digital-commons.usnwc.edu/nwc-review/vol72/iss4/6>
- Vysotskyi, O., & Pavlov, D. (2020). Spaces of propaganda as structural and functional dimensions of its deployment in domestic politics and in the international arena. *Philosophy and Political Science in the Context of Modern Culture*, 12(1), 114-122. <https://doi.org/10.15421/352013>
- Zhang W. (2018). Neither friend nor big brother: China's role in North Korean foreign policy strategy. *Nature*, 4. <https://doi.org/10.1057/s41599-018-0071-2>
- Висоцький, О.Ю. (2012). Технологічний підхід та його значення в дослідженні легітимації політичної влади. *Гілея: науковий вісник*, 62(7), 608-616. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/2424961/> / Vysotskyi, O.Y. (2012). Tekhnolohichniy pidkhid ta yoho znachennia v doslidzhenni lehitymatsii politychnoi vlady [Technological approach and its significance in the study of legitimation of political power]. *Hileia: naukovyi visnyk*, 62(7), 608-616. Retrieved from <https://www.twirpx.com/file/2424961/> (in Ukrainian)
- Висоцький, О.Ю. (2016). Технологічний підхід до дослідження міжнародних відносин. *Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах. Матеріали всеукраїнської наукової конференції. 29-30 квітня 2016р., Дніпропетровськ. Ч.ІІ. Дніпропетровськ: Роял Принт, 8-13. Режим доступу: <https://goo.su/ZRd/> / Vysotskyi, O.Y. (2016). Tekhnolohichniy pidkhid do doslidzhennia mizhnarodnykh vidnosyn [Technological approach to the study of international relations]. *Ukraina v humanitarnykh i sotsialno-ekonomichnykh vymirakh. Materialy vseukrainskoi naukovoi konferentsii. 29-30 kvitnia 2016 r., Dnipropetrovsk, II. Dnipropetrovsk: Roial Prynt, 8-13. Retrieved June 5, 2023 from <https://goo.su/ZRd/> (in Ukrainian)**
- Висоцький, О.Ю. (2017). Легітимаційні технології в міжнародних відносинах. *Грані*, 20(10), 98-104. <https://doi.org/10.15421/1717138> / Vysotskyi, O.Y. (2017). Lehitymatsiyni tekhnolohiyyi v mizhnarodnykh vidnosynakh [Technologies of legitimation in international relations]. *Scientific and theoretical almanac «Grani»*, 20(10), 98-104. <https://doi.org/10.15421/1717138> (in Ukrainian)
- Висоцький, О.Ю. (2018). Міжнародні відносини в легітимаційно-технологічному вимірі. *Сучасний дискурс міжнародних відносин: колективна монографія; За заг. ред. І.В.Іщенко. Дніпро: Адверта, 27-52. / Vysotskyi, O.Y. (2018). Mizhnarodni vidnosyny v lehitymatsiino-tekhnolohichnomu vymiri [International relations through the legitimation and technological dimension]. *Suchasnyi diskurs mizhnarodnykh vidnosyn: kolektyvna monohrafiia; Za zah. red. I.V.Ishchenka. Dnipro: Adverta, 27-52 (in Ukrainian).**